

RECENZJA HABILITACJI
W ZAKRESIE DZIEŁA I OSIAGNIĘĆ ARTYSTYCZNO-NAUKOWYCH
ORAZ DYDAKTYCZNYCH
dr Sławomira Kamińskiego

Recenzent: Prof. zw. dr hab. Iwona Szmelter,

Warszawa, dnia 13.12.2019

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 37, 00-379
Warszawa, kontakt e-mail:

Na wstępie recenzji przedstawiam ogólne informacje o kandydacie.

Postępowanie habilitacyjne dotyczy pana dr Sławomira Adama Kamińskiego, ur. 20 października 1965 roku, który obecnie jest od 2010 roku adiunktem na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika.

Nietypowo zaczął swoją drogę kształcenia konserwatorskiego na Uniwersytecie Opolskim, w jego zamiejscowym wydziale w Nysie, by kontynuować ją na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu.

Ukończył tamże studia magisterskie zwieńczone w 1998 roku pracą na temat: „Ocena przydatności Ledanów do podklejenia odspojonych tynków będących podłożem malowideł ściennych” pod kierunkiem prof. dr Marii Roznerskiej i mgr R. Rogala. Następnie w roku 2008 uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o sztuce na podstawie pracy doktorskiej zatytułowanej „Problematyka technologiczna i konserwatorska malarstwa Aleksandra Kobzdeja” pod kierunkiem dr hab. Dariusza Markowskiego.

Recenzja habilitacji w zakresie dzieła i osiągnięć artystyczno-naukowych

Tytuł zgłoszonego przez dr Sławomira A. Kamińskiego osiągnięcia naukowego do postępowania habilitacyjnego brzmi:

Obrazy wielkoformatowe w procesie konserwacji, wybrane zagadnienia na przykładach własnych realizacji w klasztorze pocysterskim w Oliwie i kościele klasztorным OFM p.w. Św. Anny w Wejherowie, dokumentacja prac badawczych, konserwatorskich i artystycznych, UMK, ZKiRSN, Toruń 2019 [maszynopis komputerowy];

Silnym nurtem w twórczości konserwatorskiej dr Kamińskiego jest ochrona i kompleksowe podejście badawcze wraz z aktywną konserwacją – restauracją a niekiedy rekonstrukcją, tylko gdy jest potrzebna w stosunku do obrazów nowoczesnych i współczesnych, na przykład takich autorów jak Kobzdej, którego dzieła analizował i konserwował w swojej pracy doktorskiej a także prace Stażewskiego, Kantora, Lenicy, Nachta-Samborskiego, Lenicy, Sterna, Borysowskiego i innych twórców.

Na uwagę i wyróżnienie dr Kamińskiego zasługuje jego kompleksowość realizacji konserwatorskich we wnętrzach zarówno sakralnych, jak i świeckich. Przykładem są prace długoterminowe (1998-2011) w Kościele poreformackim p.w. Wszystkich Świętych, gdzie przywrócono kilkadziesiąt elementów rokokowego wystroju wnętrz i wyposażenia. Podobnie kompleksowo prowadzona była prowadzona w latach 2007-9 rewitalizacja wnętrz Pałacu Biskupiego we Włocławku. Także wielodyscyplinarnie prowadzone były realizacje w świeckich wnętrzach, na przykład w Sali Zebrań w dawnej Remizie Straży Pożarnej, dworca w Aleksandrowie, czy klatki schodowej w Łęborku

Czasami dr Kamiński proponuje nowe estetyczne rozwiązania. Nie stawiam zarzutu, bowiem jednak trudno bez kontaktu z oryginałami ustosunkować się piszącej te słowa do oceny dzieła konserwatorskiego, które Autor wymienia jako niekonwencjonalne praktyki konserwatorskie, jakim jest rozdzielenie ikony od koszulki i osobne ich eksponowanie, które opisuje słowami:

Innym zagadnieniem konserwatorskim, z którym zetknąłem się w mojej praktyce zawodowej jest problem konserwacji obrazów kultowych ozdobionych „sukienkami”, które, z punktu widzenia konserwatora czy historyka sztuki, z jednej strony zastaniają bezpowrotnie część kompozycji, a z drugiej przez sposób montażu powodują zniszczenia warstwy malarskiej i podobrazia. Jako reakcja na pojawiającą się modę umieszczania sukienek po przeprowadzeniu prac konserwatorskich nie na obrazie a w osobnych gablotach w jego pobliżu, zdarzyło mi się rozwiązywać kilkakrotnie ten problem w inny sposób - poprzez zastosowanie podobrazia zastępczego dla sukienki mocowanego na zawiasach do ramy lub innego elementu, co umożliwia prezentowanie obrazów z sukienkami i bez nich tak, aby te dodatkowe, związane historycznie z obrazem dekoracje mające uświetnić obraz, wykonane często przez wysokiej klasy złotników z materiałów szlachetnych, nie musiały z nim konkurować lub pozostać bez właściwego kontekstu. Pierwszy raz zastosowałem to rozwiązanie przy obrazie „Święta Rodzina” z kościoła parafialnego w Niemysłowie w roku 1998, a także m. in. w obrazie „Św. Józef z Dzieciątkiem Jezus” z ołtarza bocznego w kościele p.w. Św. Hieronima i Wszystkich Świętych w Raciążku (2007).

Zakres specjalizacji i aktywności konserwatorskiej dr Kamińskiego to także ołtarze nastawne i rzeźby polichromowane z wielu kościołów polskich. Dodatkowo ma w swoim dorobku konserwację rzeźb współczesnych, na przykład wykonanych z żywicy epoksydowej.

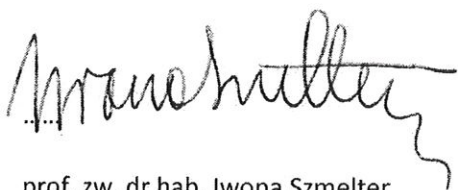
Podobnie w związku z bardzo szerokim zakresem specjalizacji dr Kamiński ma w dorobku prace także przy zabytkach malarstwa ściennego, pochodzących z różnych epok artystycznych i wykonanych w różnych technikach. Wymienia prace w zespole prof. Marii Roznerskiej przy słynnym „Ukrzyżowaniu z Drzewem Jesego” z prezbiterium katedry ŚŚ. Janów a także prace przy malowidłach z początku XX wieku przez niego prowadzone we Włocławku „Wyjazd do pożaru” w Sali Zebrań a także sufit klatki schodowej w Łęborku.

Kwestia zespołowego charakteru prac w konserwacji jest oczywista, w tym prowadzenie projektu konserwatorskiego jest oczywiście zaszczytne i dużo bardziej trudne i odpowiedzialne a dr Kamiński ma wiele przykładów kierowniczej roli w pracach konserwatorskich na przestrzeni swojego życia a zwłaszcza przy dziele habilitacyjnym. Podobnie uczestnictwo w badaniach, grantach i projektach uczelnianych ma wynikający z interdyscyplinarnej natury konserwacji i ochrony dziedzictwa kultury typowo zespołowy charakter. Autor tak to wyjaśnia:

KONKLUZJA

Pan dr Sławomir Adam Kamiński przedstawił do recenzji imponujący dorobek artystyczno-konserwatorski oraz ciekawy nowatorski dorobek badawczy i także dorobek dydaktyczny. Jako wszechstronnie aktywny jest interdyscyplinarnie przygotowanym artystą-konserwatorem i pracownikiem nauki, poczynając od procesu kształcenia i stopnia dr na WSP UMK, do wysokiej klasy umiejętności artystycznych. Świadczą one o wyrażnie innowacyjnym charakterze dorobku artystyczno-konserwatorskim, także w zakresie wybitnego dzieła jakim jest seria badań i konserwacji wielkoformatowych obrazów z Wejherowa i Oliwy, prowadzenia badań artystyczno-naukowych i upowszechniania wiedzy. Jak wynika z przedstawionej do recenzji dokumentacji osiągnięcia artystyczne dr Kamińskiego, jego kreatywna postawa artystyczna, osiągnięcia naukowe stanowią twórczy wkład w dyscyplinę a także szerzej – na sferę sztuki i nauki, upowszechniania kultury i biorąc pod uwagę rewitalizację wewnątrz – służą kształtowania postaw estetycznych polskiego społeczeństwa.

Podsumowując - przedstawione w recenzji argumenty upoważniają mnie do finalnego w recenzji pozytywnego stwierdzenia, że osiągnięcia artystyczne, twórcze, naukowe i dydaktyczne dr Sławomira A. Kamińskiego jako kandydata w postępowaniu habilitacyjnym w pełni spełniają wymagania art.16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku z późniejszymi zmianami – o stopniach naukowych i tytułach oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki, stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego sztuki.

prof. zw. dr hab. Iwona Szmelter

(recenzent)

Warszawa, 13 grudnia 2019